

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Pavla Molka a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobce: **KLUB 213, z. s.**, se sídlem Košík 91, proti žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**, se sídlem Zborovská 81/11, Praha 5, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 11. 2023, č. j. 142188/2023/KUSK, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 4. 12. 2023, č. j. 56 A 16/2023-26,

t a k t o :

Věc se postupuje rozšířenému senátu.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci v rozsahu podstatném pro rozhodování rozšířeného senátu

[1] Žalobce se žalobou podanou u Krajského soudu v Praze (dále jen „krajský soud“) domáhal zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalovaného. Současně navrhl, aby krajský soud přiznal žalobě odkladný účinek. Krajský soud výrokem I. usnesení uvedeného v záhlaví návrh na přiznání odkladného účinku zamítl, jelikož žalobce netvrdil žádnou konkrétní újmu, která by mu mohla vzniknout. Výrokem II. usnesení uvedeného v záhlaví žalobci uložil povinnost zaplatit soudní poplatek za návrh na přiznání odkladného účinku žalobě ve výši 1 000 Kč ve lhůtě tří dnů od právní moci tohoto usnesení.

II. Obsah kasační stížnosti

[2] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) proti usnesení krajského soudu brojí kasační stížností, v níž uplatnil kromě námitek proti zamítnutí návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě též námitky proti stanovení soudního poplatku za tento návrh. Dle stěžovatele krajský soud věděl, kolik činí soudní poplatek za žalobu, a to včetně návrhu na přiznání odkladného účinku. Pokud měl za to, že se soudní poplatek za tento návrh platí zvlášť, měl ho připočíst k požadovanému poplatku a neměl ho požadovat až po zaplacení soudního poplatku za samotnou žalobu. Za chybu krajského soudu nemůže stěžovatel nést odpovědnost, a není proto povinen soudní poplatek za návrh na přiznání odkladného účinku žaloby hradit. Stěžovateli jsou známy desítky mimořádných opravných prostředků proti pravomocným rozhodnutím, které obsahovaly návrh na přiznání odkladného účinku a nebyly nijak zpoplatněny. Pokud krajský soud nyní soudní poplatek za tento návrh požaduje, tak měl svůj postup řádně vysvětlit.

[3] Jelikož kasační stížnost obsahovala pouze námitky proti postupu krajského soudu, Nejvyšší správní soud (dále též „NSS“) ji nezasílal žalovanému k vyjádření.

III. Důvody postoupení věci rozšířenému senátu

III. a) Judikatura NSS

[4] Devátý senát se před přistoupením k meritornímu posouzení věci musel zabývat otázkou přípustnosti kasační stížnosti. Část kasační stížnosti směřující do výroku I. usnesení krajského soudu vyhodnotil jako nepřipustnou, jelikož rozhodnutí o odkladném účinku je rozhodnutím dočasné povahy, proti němuž je kasační stížnost nepřipustná dle § 104 odst. 3 písm. c) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Tento závěr vychází z ustálené judikatury (srov. např. usnesení NSS ze dne 22. 12. 2004, č. j. 5 As 52/2004-172, č. 507/2005 Sb. NSS, nebo rozsudek NSS ze dne 27. 9. 2022, č. j. 8 As 176/2022-14).

[5] Co se týče posouzení přípustnosti části kasační stížnosti směřující do výroku II. napadeného usnesení, kterým krajský soud uložil stěžovateli povinnost zaplatit soudní poplatek za rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku, devátý senát zjistil, že v této otázce existuje v rozhodování jednotlivých senátů NSS rozpor.

[6] Dle ustálené judikatury platí, že pokud by byl výrok II. usnesení krajského soudu výzvou k zaplacení soudního poplatku během řízení, jednalo by se o rozhodnutí, kterým se upravuje vedení řízení ve smyslu § 104 odst. 3 písm. b) s. ř. s., a proto by proti němu nebyla přípustná kasační stížnost (srov. např. rozsudky NSS ze dne 16. 4. 2008, č. j. 1 As 2/2008-47, nebo ze dne 15. 11. 2019, č. j. 5 As 213/2019-18, podle jehož bodu 9 *„jde o upozornění na zákonnou povinnost zaplatit soudní poplatek, avšak sama o sobě výzva nezakládá žádné negativní důsledky pro účastníky řízení“*). I podle komentáře k § 104 odst. 3 písm. b) s. ř. s. je výzva k zaplacení soudního poplatku *„pouze upozorněním na zákonnou povinnost zaplatit soudní poplatek, sama o sobě však nezakládá pro účastníky řízení žádné negativní důsledky: teprve v případě nezaplacení soudního poplatku krajský soud zastaví řízení, kteréžto usnesení je samozřejmě již kasační stížností přezkoumatelné.“* (KÜHN, Zdeněk a kol. *Soudní řád správní. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2019, cit. dle ASPI)

[7] Názor, že nepřipustnost kasační stížnosti dle § 104 odst. 3 písm. b) s. ř. s. se uplatní i na rozhodnutí, jímž je uložena povinnost zaplatit soudní poplatek za vydané rozhodnutí o návrhu na odkladný účinek, zastává třetí senát v bodě 12 rozsudku NSS ze dne 9. 6. 2021, č. j. 3 As 50/2021-32, a pátý senát v bodě 14 rozsudku NSS ze dne 13. 10. 2017, č. j. 5 As 265/2017-13 (z jeho rekapitulační části se zdá, že i výrok V. napadeného usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 16. 8. 2017, č. j. 31 Af 12/2017-48, byl pouze výzvou k zaplacení soudního poplatku, fakticky však zněl: *„V. Žalobci se ukládá, aby zaplatil soudní poplatek ve výši 1000 Kč za rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku, a to do 1 týdne od doručení tohoto usnesení.“*). Oba tyto senáty bez podrobnějšího odůvodnění považovaly rozhodnutí o uložení povinnosti zaplatit soudní poplatek za rozhodnutí o odkladném účinku pouze za výzvu k zaplacení soudního poplatku, tedy za rozhodnutí, kterým se upravuje vedení řízení.

[8] V judikatuře NSS se však vyskytuje i názor, že kasační stížnost směřující proti uložení povinnosti zaplatit soudní poplatek za rozhodnutí o odkladném účinku či předběžném opatření je přípustná. Například pátý senát v bodě 14 rozsudku ze dne 11. 11. 2022, č. j. 5 As 274/2022-19, připustil přezkoumatelnost výroku, kterým krajský soud uložil

pokračování

stěžovatelům povinnost zaplatit soudní poplatek za zamítnutí návrhu na vydání předběžného opatření. K přípustnosti této kasační stížnosti uvedl následující: „*Pokud jde o přípustnost kasační stížnosti ve vztahu k výroku II. napadeného usnesení, kterým krajský soud uložil každému ze stěžovatelů povinnost zaplatit soudní poplatek ve výši 1000 Kč, který je v tomto případě exekučním titulem, tak v této části je kasační stížnost přípustná. Byť zákon o soudních poplatcích v § 14 vylučuje proti usnesením ve věcech poplatků vydaným soudy ve správním soudnictví odvolání, podání kasační stížnosti zákonem vyloučeno není. Podle § 102 s. ř. s. je možné kasační stížnost podat proti každému pravomocnému rozhodnutí krajského soudu, není-li dále stanoveno jinak, přičemž důvody nepřipustnosti uvedené v § 104 s. ř. s. na výrok o uložení poplatkové povinnosti za návrh na vydání předběžného opatření nedopadají.*“

[9] Meritorní přezkum výroku, kterým krajský soud uložil žalobci povinnost zaplatit soudní poplatek za rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku, připustil i sedmý senát v rozsudcích ze dne 7. 10. 2014, č. j. 7 As 108/2014-10, a ze dne 15. 1. 2015, č. j. 7 As 211/2014-13. V rozsudku č. j. 7 As 211/2014-13 sedmý senát uložení povinnosti zaplatit soudní poplatek za rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku odlišil od výzvy k zaplacení soudního poplatku, která je učiněna před vydáním rozhodnutí o tomto návrhu. K obdobnému závěru dospěl i čtvrtý senát v rozsudku ze dne 27. 11. 2014, č. j. 4 As 220/2014-20, ve kterém uvedl, že výrok, kterým je uložena povinnost zaplatit soudní poplatek za rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku, „*není pouhou výzvou k zaplacení soudního poplatku, neboť povinnost zaplatit poplatek za návrh na přiznání odkladného účinku vzniká teprve právní mocí rozhodnutí, jímž bylo stěžovateli uloženo, aby tento poplatek zaplatil (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 2. 2012, č. j. 1 As 27/2012-32). Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost směřující proti tomuto výroku projednal věcně a shledal, že není důvodná.*“ Kasační stížnost směřující proti výroku usnesení krajského soudu, kterým byla uložena povinnost zaplatit soudní poplatek za rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku, meritorně posoudil i desátý senát v rozsudku ze dne 17. 7. 2014, č. j. 10 As 133/2014-25.

III. b) Názor předkládajícího senátu

[10] Devátý senát se s právním názorem vyplývajícím z rozsudků uvedených v bodech 8 a 9 tohoto usnesení neztotožňuje. Zastává totiž názor, že uvedený přístup bez bližšího zdůvodnění rozšiřuje věcný přezkum Nejvyššího správního soudu i na rozhodnutí, jejichž závažnost neopodstatňuje věcný přezkum na základě kasační stížnosti, neboť jde svou povahou o rozhodnutí, které do práv účastníka řízení zasahuje obdobně jako rozhodnutí, jimiž se pouze upravuje vedení řízení nebo ukládá povinnost uhradit náklady řízení.

[11] Otázka, zda je přípustná kasační stížnost proti rozhodnutí o uložení povinnosti zaplatit soudní poplatek za rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku, je pro projednávanou věc podstatná, jelikož na jejím zodpovězení záleží konečný výsledek řízení i forma rozhodnutí. Pokud by výše uvedená kasační stížnost byla nepřipustná, musel by devátý senát celou kasační stížnost stěžovatele odmítnout jako nepřipustnou. V opačném případě by část kasační stížnosti směřující proti rozhodnutí o uložení povinnosti zaplatit soudní poplatek za rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku připustil k meritornímu projednání a rozhodl ve věci rozsudkem.

IV. Předložení věci rozšířenému senátu

[12] Devátý senát shrnuje svůj právní názor tak, že kasační stížnost proti rozhodnutí krajského soudu o uložení povinnosti zaplatit soudní poplatek za rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku je nepřijatelná dle § 104 s. ř. s.

P o u ě n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

Rozšířený senát bude ve věci rozhodovat ve složení: Filip Dienstbier, Lenka Krupíčková, Petr Mikeš, Barbara Pořízková, Ivo Pospíšil, Aleš Roztočil a Karel Šimka. Účastníci mohou namítnout podjatost těchto soudců (§ 8 odst. 1 s. ř. s.) do jednoho týdne od doručení tohoto usnesení. Podat svá vyjádření k obsahu předkládajícího usnesení mohou ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto usnesení.

V Brně dne 11. ledna 2024

JUDr. Pavel Molek
předseda senátu